

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 69Csp/182/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124304333
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Júlia Malegová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2025:6124304333.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice, sudkyňou JUDr. Júliou Malegovou, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., narodený X.X.XXXX, bytom C. XX, zastúpený MICHALOVČÍK, advokátska kancelária, s.r.o., Makovická 768/20, Svidník, IČO: 42 230 691, o zaplatenie 9.823,82 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaný **m á n á r o k** na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 16.5.2024 a postúpenou tunajšiemu súdu dňa 29.10.2024, domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 9.823,82 eur spolu s príslušenstvom a nahradiť trovy konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka zo dňa 13.12.2023 uzavretej medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653 a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Žalobca v tejto súvislosti uvádzal, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Postupca uzatvoril so žalovaným v zmysle zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov dňa 26.2.2016 Zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej len „VOP“). Na základe zmluvy postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v Zmluve a vo VOP. Žalovaný napriek opakovaným výzvam postupcu, v ktorých ho postupca v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upozorňoval v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy. S ohľadom na skutočnosť, že žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom bol súčasne upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, postupca v súlade s príslušnými ustanoveniami zmluvy a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka k 30.1.2023 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, pričom vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy. Žalovaný z poskytnutého úveru uhradil sumu v celkovej výške 24.335,05 eur. Úhrady žalovaného boli započítané na istinu suma 12.252,62 eur, na zmluvný úrok suma 10.726,91 eur, na úrok z omeškania suma 56,01 eur a na poplatky sumy 1.299,51 eur. Pohľadávka

žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 12.144,76 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 9.747,38 eur, z riadneho úroku vo výške 1.828,88 eur, zo zmluvného úroku z omeškania do zosplatnenia vo výške 71,02 eur, z úroku z omeškania po zosplatnení vo výške 421,04 eur a z poplatkov vo výške 76,44 eur v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaný po postúpení pohľadávky do dňa podania žaloby vykonal nasledujúce úhrady vo výške 0,- eur. Žalovaná suma predstavuje sumu vo výške 10.026,42 eur, pričom pozostáva z neuhradenej istiny úveru vo výške 9.747,38 eur, z neuhradeného riadneho úroku vo výške 131,58 eur, z neuhradeného úroku z omeškania vo výške 71,02 eur, z neuhradených poplatkov vo výške 76,44 eur. Žalobca si v tomto konaní uplatnil úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka počnúc dňom 31.1.2023, t.j. dňom nasledujúcim po dni vyhlásenia mimoriadnej splatnosti.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení (odpore voči platobnému rozkazu) zo dňa 7.8.2024 uviedol, že zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je spotrebiteľskou zmluvou a v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21.4.2015, sp.zn. 3MCdo/14/2014. Podľa žalovaného veriteľ zo Zmluvy o úvere mal vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo Zmluvy o úvere dňa 30.01.2023, pričom ale k splneniu podmienok podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka nedošlo. Zo strany žalobcu splnenie podmienok podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka ani nebolo súdu v konaní preukázané. Žalobca v žalobe ani len neuvádza, so splatením ktorej splátky v stanovenom termíne by mal byť žalovaný v omeškaní, a teda od kedy mala začať plynúť lehota troch mesiacov, a súčasne aj lehota nie kratšia ako 15 dní na upozornenie na uplatnenie práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti pohľadávky, a v neposlednom rade, či vôbec tieto lehoty začali plynúť, a či aj uplynuli. Bez riadneho a včasného zosplatnenia úveru (vyhlásenia mimoriadnej splatnosti pohľadávky), je toto neúčinné, a v tejto súvislosti aj následne postúpenie pohľadávky zo strany veriteľa zo Zmluvy o úvere (SLSP, a.s.) na žalobcu neplatné. V danom prípade neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v platnom znení, a to v tom zmysle, že pri postúpení bankovej pohľadávky na žalobcu, teda na nebankový subjekt, sa jedná o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakázané a teda vylúčené. Nakoľko išlo o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadať súd aj bez námietky z úradnej povinnosti, žalobca nemá oprávnenie sa voči žalovanému domáhať zaplata pohľadávky. Takúto neplatnosť nie je možné zhojiť. V súvislosti s jeho tvrdeniami poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 7Cdo/240/2020, 7Cdo/26/2017, resp. sp. zn. 1Obdo/92/2018. Žalovaný namietal aktívnu legitimáciu žalobcu na uplatňovanie si nárokov voči nemu. Na základe uvedeného žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

4. Žalobca vo svojich ďalších vyjadreniach uviedol, že žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol právnym predchodcom žalobcu opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok a to:

1/ výzvou zo dňa 29.12.2022

2/ výzvou označenou ako Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 31. 01. 2023 spolu s doručenkou

3/ výzvou zo dňa 07.09.2023 spolu s podacím hárkom a potvrdením zo stránky Slovenskej pošty.

Ďalej poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR dňa 28. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 26/2017, ktoré v odôvodnení uviedlo podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, za akých je možné postúpiť pohľadávku banky, a to:

- zmluva o postúpení pohľadávky musí mať písomnú formu

- banka musí písomne vyzvať dlžníka, na splnenie pohľadávky

- dlžník musí byť nepretržite viac než 90 v omeškaní s plnením svojho záväzku.

Uvedené podmienky boli podľa názoru žalobcu bez pochybností splnené. Zmluva o postúpení pohľadávky má písomnú formu a dlžník bol výzvou zo dňa 07.09.2023 vyzvaný na splnenie pohľadávky a zároveň upozornený na možnosť postúpenia pohľadávky („V prípade ak dlžnú sumu neuhradíte, Banka je oprávnená postúpiť Pohľadávku tretej osobe. Zároveň si Vás dovoľujeme upozorniť, že do vyčíslenia výšky Pohľadávky Banky nie sú zahrnuté úroky z omeškania. Za účelom zúčtovania a úhrady úrokov z omeškania spolu s Pohľadávkou Banky nás kontaktujte na hore uvedenom čísle, prípadne navštívte

ktorékoľvek obchodné miesto Slovenskej sporiteľne, a.s.“). Po vyhlásení mimoriadnej splnil svoj dlh iba čiastočne. Nemožno mať teda pochybnosti o 90 dňovom nepretržitom omeškaní dlžníka, pričom toto omeškani trvalo aj po odoslaní výzvy na úhradu. Na základe uvedeného v konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve banky v omeškaní so splnením čí len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a teda, že zo strany právneho predchodcu žalobcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je potrebné, aby

1. bola táto možnosť dohodnutá,
2. bol dlžník v omeškaní aspoň tri mesačné splátky,
3. musí byť na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní pred uplatnením tohto práva.

Postupca si možnosť vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dohodol so žalovaným v zmluve v časti II čl. 7. Postupca výzvou zo dňa 29.12.2022 vyzval žalovaného na úhradu omeškaných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (viď. znenie „Ak dlžnú sumu v stanovenej lehote neuhradíte, Banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť Pohľadávky Banky, čím sa stane splatnou v celom rozsahu“). Žalobca predložil súdu podací hárok a potvrdenie zo stránky Slovenskej pošty k doručovaniu vyššie uvedenej výzvy. Nakoľko žalovaný omeškané splátky neuhradil, podaním zo dňa 31.01.2023 úver zosplatnil, teda nepochybne po uplynutí 15 dní od doručenia výzvy, ktorou bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatnenia. Túto zásielku prevzal žalovaný dňa 06.02.2023. Žalobca nemal teda pochybnosti o doručení tejto listiny do dispozičnej sféry žalovaného. Žalobca poukázal na to, že Občiansky zákonník nestanovil ako podmienku platnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dlhu podmienku uvedenia splátky, pre ktorú veriteľ pristúpil k zosplatneniu. V tejto súvislosti žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo/123/2022 z 30.01.2024, uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 12CoCsp/39/2022 z 31.08.2023, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 16CoCsp/2/2023 zo dňa 14.09.2023, uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 5CoCsp/29/2022 z 20.07.2022, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 25CoCsp/2/2023, zo dňa 31.10.2023, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo/224/2021 z 30.11.2022 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/132/2021 z 15.12.2022.

K premlčaniu žalobca uviedol, že uplatnenie práva podľa § 565 OZ nastalo podaním zo dňa 31.01.2023, pričom v súlade so závermi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj v súlade ust. § 53 ods. 9 OZ došlo k uplatneniu tohto práva pre nesplnenie splátky, ktorej splatnosť bola datovaná na 15.10.2022. Premlčacia doba tak začala plynúť odo dňa 16.01.2023 a uplynula by 16.01.2026.

Žalobca v súvislosti s predpokladmi pre výpočet RPMN poukázal čl. I. Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 26.02.2016, ktorý obsahuje jednotlivé premenné použité na výpočet RPMN, a to výška úrokovej sadzby – 10,40 % so zohľadnením zľavy z úrokovej sadzby / 12,40 % bez zohľadnenia zľavy z úrokovej sadzby, výška mesačnej splátky – 354,27 eur, celkový počet anuitných splátok – 96, výška úveru – 22.000 eur. Žalobca zastával názor, že takto vyjadrené predpoklady na výpočet RPMN napĺňajú všetky zákonné požiadavky. Vo vzťahu k predpokladom na výpočet RPMN, upriamil pozornosť na aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.02.2021, sp. zn. 7Cdo/183/2020. V zmysle vyššie uvedených skutočností nie je možné podľa žalobcu úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

5. Žalovaný vo svojom nasledujúcom vyjadrení zotrval na námietke nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a v tejto súvislosti upriamil pozornosť na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.01.2024, sp. zn. 5Cdo/2/2024 ako aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/240/2020, sp.zn. 7Cdo/26/2017, resp. sp. zn. 1Obdo/92/2018. Žalovaný považoval vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, resp. vyhlásenie splatnosti pohľadávky zo Zmluvy o úvere za neplatné. Zároveň mal žalovaný za to, že zo strany veriteľa žalovaného nemohlo dôjsť ani k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu. V danom prípade preto neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v platnom znení, a to v tom zmysle, že pri postúpení bankovej pohľadávky na žalobcu, teda na nebankový subjekt, sa jedná o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakázané a teda vylúčené. Aj v prípade postúpenia tak šlo o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadať súd aj bez námietky z úradnej povinnosti a žalobca nemá oprávnenie sa voči žalovanému domáhať zaplatenia pohľadávky. Takúto neplatnosť nie je možné zhojiť. V neposlednom rade žalovaný k samotnej zmluve namietal aj jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť, keďže podľa neho úverová zmluva neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z., a to predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozsudok Krajského

súdu v Prešove zo dňa 06.04.2017, sp. zn. 3Co/7/2017 ako aj rozsudok Súdneho dvora EÚ, vo veci C-677/23, z 23.01.2025. Nakoľko istina úveru poskytnutého veriteľom žalovanému bola vo výške 20.000 eur, pričom samotný žalobca v podanej žalobe potvrdzuje úhradu žalovaného na úver v celkovej výške 24.335,05 eur, vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť Zmluvy o úvere, žalobcovi nesvedčí voči žalovanému žiadna pohľadávka z titulu Zmluvy o úvere.

6. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie na dňa 12.6.2025, ktorého sa zúčastnili sporové strany. Žalobca zotrval na podanej žalobe. Pokiaľ ide o konkretizáciu splátky v zosplatnení, poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/123/2023, teda splátka, pre ktorú nastalo zosplatnenie, nemusí byť konkretizovaná v zosplatnení. Táto povinnosť nevyplyva bankám ani zo znenia žiadneho zákonného ustanovenia a nereflektovala na to ani novelizácia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. To platí aj pre výzvu pred zosplatnením. Zo samotného zosplatnenia je možné si vypočítať, pre ktorú splátku došlo k zosplatneniu. Pokiaľ ide o uvádzanie predpokladov pre výpočet RPMN, tieto v zmluve boli uvedené, a preto žalobca poukázal na svoje písomné vyjadrenie. Žalovaný na pojednávaní tiež zotrval na tom, že vo výzve pred zosplatnením je potrebné konkretizovať splátku, pre ktorú došlo k zosplatneniu. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/2/2023. Preto došlo k neplatnému zosplatneniu. Pokiaľ ide o RPMN zotrval na tom, že nie je možné, aby si spotrebiteľ v zmluve sám vyhľadával predpoklady na jej výpočet. Žalovaný teda mal za to, že žalobca nie je v spore aktívne vecne legitimovaný.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými žalobcom a zistil nasledovný skutkový stav:

Právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa a.s. a žalovaný uzatvorili dňa 26.2.2016 Zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie splátkového úveru dlžníkovi bankou vo výške 22.000 eur. Žalovaný sa zaviazal úver uhradiť formou 96 mesačných splátok vo výške 354,27 eur mesačne vždy k 15. dňu v kalendárnom mesiaci, splatnosť prvej splátky dňa 15.4.2016 a konečná splatnosť dňa 15.3.2024. Úrok bol dohodnutý vo výške 10,40 % ročne, RPMN činila 12,18 %. Súčasťou zmluvy o úvere boli všeobecné obchodné podmienky upravujúce ďalšie práva a povinnosti účastníkov zmluvy (spôsob úročenia, prípady porušenia zmluvy a z toho plynúce oprávnenia veriteľa a sankcie pre dlžníka, zánik záväzkov).

8. Listom zo dňa 29.12.2022 (č.l. 99) právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil, že je v omeškaní so splácaním úveru vo výške 2.598,88 eur ku dňu 29.12.2022, vyzval ho na splatenie dlžných splátok v lehote do 15 dní od doručenia predmetnej výzvy a súčasne ho upozornil na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Daná výzva neobsahovala uvedenie konkrétnej splátky, s ktorou je žalovaný v omeškaní. Uvedená výzva bola žalovanému doručená dňa 3.1.2023 (č.l. 130).

9. Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 31.1.2023 (č.l. 131), právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že nastal prípad porušenia v zmysle dohu 8.1 písm. a/ Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne a.s., s účinnosťou od 1.1.2015 v aktuálnom znení – omeškanie dlžníka so splácaním pohľadávky banky o viac ako 3 mesiace. Z uvedeného dôvodu banka vyhlásila ku dňu 30.1.2023 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy 2020 a vyzvala ho na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 10.996,79 eur. Uvedené oznámenie bolo žalovanému doručené dňa 6.2.2023 (č.l. 132).

10. Výzvou zo dňa 7.9.2023 (č.l. 136) právny predchodca žalobcu žalovaného vyzval na úhradu dlžnej sumy 11.616,39 eur, keďže pohľadávka banky zo zmluvy je splatná v celom rozsahu a žalovaný je v omeškaní so splácaním viac ako tri mesiace. Zároveň uviedol, že ak žalovaný dlžnú sumu neuhradí, banka je oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe. Uvedená výzva bola žalovanému doručená dňa 12.9.2023 (č.l. 137).

11. Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 21.12.2023 (č.l. 54) súd zistil, že právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1006/2023/CE uzatvorenej dňa 13.12.2023 postúpil pohľadávku banky spolu s príslušenstvom a právami s ňou spojenými na žalobcu.

12. Z výpisu z úveru a platobnej histórie (č.l. 8-48) vyplýva úhrada zo strany žalovaného právneho predchodcovi žalobcu v celkovej výške 24.335,05 eur.

13. Z výpočtu primárnej návratnosti (č.l. 106) bolo zistené, že právny predchodca žalobcu riadne overoval schopnosť žalovaného splácať poskytnutý úver (bonitu).

14. Zistený skutkový stav súd právne posúdil:

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Z. z. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

17. Podľa § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

19. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

20. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

21. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

22. Podľa § 524 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

23. Podľa § 525 ods. 2 OZ, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

24. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. Zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným má charakter spotrebiteľskej zmluvy, lebo žalovaný v danom prípade vystupoval ako fyzická osoba, ktorá zabezpečovala svoje potreby, teda ako spotrebiteľ a právny predchodca žalobcu pri uzatvorení zmluvy vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ. Pre spotrebiteľské zmluvy je pritom charakteristické, že sa jedná o zmluvy, ktoré sú uzatvárané opakovane s veľkým počtom zákazníkov, pričom návrhy týchto zmlúv sú pripravené na vopred predtlačeních tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť meniť obsah takto navrhnutých zmlúv. Týka sa to aj predmetnej veci, pretože zmluva bola vyplnená na vopred pripravenom predtlačenom tlačive.

26. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že dňa 26.2.2016 uzatvoril právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s. ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom úverovú zmluvu, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanému úver v sume 22.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 96 mesačných splátkach po 354,27 eur mesačne vždy k 15. dňu v kalendárnom mesiaci, splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na dňa 15.4.2016 a konečná splatnosť dňa 15.3.2024.

27. Podstatným pre rozhodnutie okrem iného bolo posúdenie aktívnej legitímácie žalobcu, ktorú je súd povinný skúmať ex offo. Splnenie podmienky aktívnej legitímácie je pritom základným predpokladom úspechu žalobcu v konaní.

28. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovanej) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy ex offo, aj bez návrhu a v každom štádiu konania, a to aj v prípade, že ju žiadna zo sporových strán nenamieta (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6.2010 sp. zn. 2Cdo/205/2009). Nedostatok aktívnej či pasívnej vecnej legitímácie bez ďalšieho vždy vedie k zamietnutiu žaloby.

29. V § 92 ods. 8 zákona o bankách sú ustanovené ďalšie špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené pre platné postúpenie čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Pre platné postúpenie pohľadávky bankou na nebankový subjekt sa vyžaduje v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách kumulatívne splnenie týchto podmienok:

a/ existencia splatnej pohľadávky,

b/ písomná výzva banky na splnenie dlhu dlžníkovi, ktorý je v omeškaní s plnením a jej preukázateľné doručenie dlžníkovi a

c/ dlžníkovo následné nepretržité omeškanie viac ako 90 dní so splnením jeho záväzku voči banke.

Je pritom na žalobcovi preukázať tieto skutočnosti, vrátane dôkazu preukazujúceho doručenie takejto výzvy žalovanej bankou. V prípade, že nie sú splnené vyššie uvedené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvej vety zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, ide o postúpenie v rozpore so zákonom o bankách, kedy postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ je zakázané, a teda postúpenie pohľadávky je neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ.

30. Súdna prax je vzácnou jednotná v závere, že v prípade nesplnenia týchto osobitným zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ zakázané (vylúčené).

Ide teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ, keďže zmluva o postúpení pohľadávok je v rozpore so zákonom o bankách v prípade nesplnenia stanovených podmienok (vid' uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.4.2018 sp. zn. 1Cdo/147/2017, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.3.2018 sp. zn. 7Cdo/26/2017, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.11.2019 sp. zn. 1Obdo/92/2018 etc).

31. Skúmanie splnenia podmienok stanovených v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách je teda potrebné pre posúdenie, či došlo platne k postúpeniu pohľadávky banky na inú osobu, a iba v prípade splnenia týchto zákonných podmienok je daná aktívna legitímácia postupníka na vymáhanie bankovej pohľadávky.

32. V prípade nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, o aký ide aj v prejednávanej veci, súd je povinný ex offico skúmať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. a či je žalobca aktívne legitimovaný na podanie žaloby. Dokonca ani pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok aplikáciou ustanovenia § 151 ods. 1 a 2 CSP povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11. júna 2019, sp. zn. I. ÚS 246/2019).

33. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa. (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2021, sp. zn. 4Cdo/162/2020, R 6/2022). Najvyšší súd v uvedenom rozhodnutí vychádzal z úvahy, že jednou zo základných procesných povinností strán sporu, je povinnosť tvrdiť. Stranu sporu zaťažuje bremeno tvrdenia (onus dicendi). Schopnosť strany sporu uniesť bremeno tvrdenia spolu s dôkazným bremenom (onus probandi) je predpokladom pre úspech v spore. Nesplnenie povinnosti tvrdiť, resp. nesplnenie povinnosti „relevantne“ tvrdiť (uviesť tvrdenia z hľadiska ich kvality pravdivé, úplné, podstatné a rozhodujúce) má pre stranu sporu procesnoprávnu sankciu, ktorá sa prejaví v meritórnom rozhodnutí veci. Dovolateľka v spore nepreukázala aktívnu vecnú legitímáciu z dôvodu nepreukázania splnenia podmienok pred postúpením pohľadávky bankou podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách na nebankový subjekt, bez splnenia ktorých je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené a následne postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením je neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na absolútnu neplatnosť postúpenia musí súd prihliadnuť aj bez námietky (z úradnej povinnosti) (R 60/2018). Zároveň aj vecnú legitímáciu súd skúma z úradnej povinnosti, ktorej nedostatok má za následok zamietnutie žaloby bez vecného prejednanja.

34. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, podmienkou platného postúpenia pohľadávky banky na nebankový subjekt v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách je v prvom rade existencia splatnej pohľadávky v čase postúpenia. Ďalšou podmienkou je existencia písomnej výzvy banky na splnenie dlhu dlžníkovi, ktorý je v omeškaní s plnením a jej preukázateľné doručenie dlžníkovi (a dlžníkovo následné nepretržité omeškanie viac ako 90 dní so splnením jeho záväzku voči banke).

35. Banka ako účastník zmluvy o úvere má obmedzené možnosti postúpenia svojej pohľadávky voči svojmu klientovi zo zmluvy o úvere a to v tom, že môže postúpiť bez súhlasu klienta iba splatnú pohľadávku, resp. jej splatnú časť. Postúpením nesplatnej pohľadávky inému subjektu ako je banka by totiž došlo k neprípustnému vstupu iného subjektu do aktívneho právneho vzťahu, ktorého účastníkom v zmysle zákonnej úpravy zákona o bankách môže byť iba banka.

36. Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 OZ).

37. V zmysle citovaného ustanovenia vo všeobecnosti právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku toho, že nebola splnená iba niektorá splátka môže veriteľ uplatniť iba vtedy, ak to bolo dohodnuté alebo to bolo určené v rozhodnutí a toto právo veriteľa je časovo ohraničené tak, že veriteľ ho môže využiť iba do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

38. Z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ vyplývajú pre plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy ďalšie dve podmienky, ktoré pristupujú k vyššie uvedeným podmienkam, a to:

1. veriteľ má právo na tzv. stratu výhody splátok (možnosť požadovať zaplatenie celého dlhu naraz pred jeho konečnou splatnosťou) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a 2. veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

39. Podmienkou účinného zosplatnenia úveru teda (okrem iného) je, že veriteľ pred zosplatnením pohľadávky má povinnosť upozorniť spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie (výkon) tohto práva. Upozornenie veriteľa vo vzťahu k spotrebiteľovi na uplatnenie práva podľa § 565 OZ je podmienkou pre účinný výkon tohto práva. Ak táto podmienka nie je splnená, je zosplatnenie neúčinné a veriteľ nemá právo na zaplatenie celého dlhu naraz. Okrem existencie tejto výzvy (táto existovala - č.l. 99), je potrebné skúmať aj to, či táto bola doručená žalovanému, resp. sa dostala do jeho dispozičnej sféry (v danom prípade bola riadne doručená – doručenka č.l. 130) a tiež je potrebné skúmať, či táto výzva má náležitosti, ktoré musí spĺňať. Vo výzve na úhradu pred zosplatnením musí byť uvedená, s ktorou konkrétnou splátkou je dlžník v omeškaní. V danom prípade táto náležitosť vo výzve absentuje. Súd poukazuje v tejto súvislosti na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/197/2022 z 26.6.2024, sp.zn. 6Cdo/15/2023 z 25.9.2024.

40. V uznesení z 26.6.2024 sp. zn. 5Cdo/197/2022 dovolací súd v súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok uviedol, že zákonodarca v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka zaviedol nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ v postavení dodávateľa môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že už uplynuli 3 mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky a že upozornil dlžníka v postavení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takého včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné. Z ustanovenia § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadať o jednorazové vrátenie nesplatenej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí 3 mesiacoch od omeškania s zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný právny úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatniť celý dlh. Identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premlčacej lehoty, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, že zaplatením akej sumy zabráni zosplatneniu úveru (m. m. 2Cdo/149/2021). Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky, kedy by mohol byť úver zosplatnený celý. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený.

41. V uznesení z 25.9.2024 sp. zn. 6Cdo/15/2023 dovolací súd v súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok uviedol: „Neuvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú veriteľ realizoval výzvu na zaplatenie neuhradenej splátky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka malo za následok neplatnosť zosplatnenia úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky zo 14. decembra 2020 uzavretej medzi právnou predchodkyňou žalobkyne Slovenskou sporiteľnou a. s. ako postupcom a žalobkyňou ako postupníkom v zmysle § 39 v spojení s § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky zo spotrebiteľského úveru na tretiu osobu v zmysle § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách, v dôsledku čoho odvolací súd správne skonštatoval nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v spore.“

42. V neposlednom rade súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/2/2023 z 25.1.2024, v ktorom sa uvádza: „V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.“

43. Súd konštatuje, že v prejednávanej veci ani v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti (č.l. 131) nie je uvedená konkrétna splátka, pre ktorú jednorazovo a predčasne došlo k zosplatneniu celého dlhu.

44. Neuvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú veriteľ realizoval výzvu na zaplatenie neuhradenej splátky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ako aj neuvedenie konkrétnej splátky (v zosplatnení), pre ktorú veriteľ realizoval samotné zosplatnenie, má za následok neplatnosť zosplatnenia úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 13.12.2023 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu Slovenskou sporiteľnou a. s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom v zmysle § 39 v spojení s § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky zo spotrebiteľského úveru na tretiu osobu v zmysle § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách, v dôsledku čoho súd konštatuje nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore. Súd preto žalobu zamietol.

45. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

46. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. O trovách konania súd rozhodol v zmysle citovaného zákonného ustanovenia. Žalovaný bol v konaní plne úspešný, preto súd rozhodol, že má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100%, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku vyšším súdnym úradníkom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).